

Брюксел, 7.11.2012
COM(2012) 637 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА, ИЗВЪРШЕНА В РАМКИТЕ НА ВЪНШНИЯ МАНДАТ
НА ЕИБ ПРЕЗ 2011 Г.**

{SWD(2012) 357 final}
{SWD(2012) 358 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА, ИЗВЪРШЕНА В РАМКИТЕ НА ВЪНШНИЯ МАНДАТ
НА ЕИБ ПРЕЗ 2011 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	3
2. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ	4
3. ОПЕРАЦИИ ПО ФИНАНСИРАНЕ	5
3.1. Преглед на общия размер на финансирането от ЕИБ в регионите в обхвата на решението	5
3.2. Принос за осъществяване на целите на политиката на ЕС	8
3.3. Разпределение по сектори	9
3.4. Въздействие и добавена стойност на операциите на ЕИБ	10
4. СЪТРУДНИЧЕСТВО С КОМИСИЯТА	11
5. СЪТРУДНИЧЕСТВО С МЕЖДУНАРОДНИТЕ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ ¹²	

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА, ИЗВЪРШЕНА В РАМКИТЕ НА ВЪНШНИЯ МАНДАТ НА ЕИБ ПРЕЗ 2011 Г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно Решение 1080/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹ (наричано по-нататък „решението“ или „мандата“) от Комисията се изисква да докладва ежегодно относно операциите на ЕИБ по финансиране, за които е предоставена гаранция от ЕС. Настоящият доклад е изготвен въз основа на годишните доклади, предоставени от ЕИБ, и обхваща дейността, извършена в рамките на външния мандат на ЕИБ през 2011 г. Докладът следователно не включва развитието, отбелязано през 2012 г., по-специално увеличаването на капитала на ЕИБ, одобрено на заседанието на Европейския съвет през юни 2012 г. .

Извън ЕС, в регионите, обхванати от мандата, ЕИБ предоставя заеми и гаранции по заеми с гаранция от ЕС (наричани по-нататък „операции в рамките на мандата“) или на свой собствен риск („операции на собствен риск“) в рамките на член 16 от своя устав. В настоящия доклад се прави преглед за 2011 г. на операциите на ЕИБ по финансиране в рамките на мандата и се съдържа обобщение на операциите на собствен риск. Операциите на ЕИБ в Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ), както и в отвъдморските страни и територии (ОСТ) са представени в отделен годишен доклад. Следва да се отбележи, че докладването във връзка с някои от допълнителните изисквания, въведени с член 11 от решението, се прилага единствено към операциите на ЕИБ по финансиране, за които е подадено искане след 30 октомври 2011 г. и които са подписани след 1 януари 2012 г.

По-подробна информация и таблици със статистически данни за гореспоменатите дейности, включително данни на проектно, секторно, държавно и регионално ниво, има в приложения работен документ на службите на Комисията². Под формата на отделен работен документ на службите на Комисията са включени регионални технически оперативни насоки, разработени съвместно от Комисията и ЕИБ, след консултация с Европейската служба за външна дейност в съответствие с член 6 от решението, в който се определя приносът на операциите на ЕИБ по финансиране в рамките на мандата към изпълнение на целите на политиките на Съюза.

Регионалните технически оперативни насоки целят да осигурят подобна подкрепа и трябва да са валидни до изтичането на настоящия мандат. Решение 1080/2011/ЕС изисква от Комисията да предостави тези насоки на Европейския парламент и на Съвета веднага след като бъдат изготвени.

¹ Решение № 1080/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по заеми и гаранции по заеми за проекти, осъществявани извън Съюза, и за отмяна на Решение № 633/2009/ЕО (ОВ L 280, 27.10.2011 г., стр. 1).

² SWD(2012)358

Следва да се отбележи, че настоящият доклад ще бъде приложен към следващата оценка на въздействието, която ще придружава законодателното предложение за решение за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по заеми и гаранции по заеми за проекти, осъществявани извън Съюза по следващата многогодишна финансова рамка.

2. ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ

С решението беше увеличен общият таван на мандата със 1,684 млн. EUR и бяха отпуснати допълнително 2,000 млн. EUR за мандата във връзка с изменението на климата, за да се осигури на ЕИБ гаранция в размер до 29,484 млн. EUR за операциите в рамките на мандата.

През 2011 г. на равнището на ЕС беше поставено началото на няколко нови ключови инициативи конкретно в отговор на т.нар. Арабска пролет. Беше увеличен с 1 млрд. EUR таванът за отпускане на заеми от ЕИБ с гаранция от ЕС за Средиземноморския регион. Комисията и ЕИБ, наред със съответните държави членки, участваха активно в инициативата за партньорство на Г-8 от Довил и създадоха специална група на ЕС за няколко страни от Южното Средиземноморие.

През 2011 г., в контекста на влошаващата се икономическа перспектива в световен мащаб, ЕИБ продължи да подкрепя икономическата дейност в регионите, обхванати от мандата, както и значително увеличи заемите, отпуснани за проекти, свързани с действия в областта на климата. Общият размер на финансирането от ЕИБ в регионите извън ЕС възлезе на 7,3 млрд. EUR, с около 17 % по-малко в сравнение с 8,7 млрд. EUR, достигнати през 2010 г., но все още над равнището преди началото на кризата. В регионите в обхвата на мандата размерът на заемите от ЕИБ възлезе на 6,5 млрд. EUR през 2011 г. в сравнение със 7,8 млрд. EUR през 2010 г. Съгласно последния оперативен план за 2012—2014 г., одобрен от ЕИБ в края на 2011 г., общият размер на отпуснатите от ЕИБ заеми за външна дейност се очаква да продължи да се понижава и да достигне нивата отпреди кризата, а именно 6,5 млрд. EUR през 2012 г., 5,9 млрд. EUR през 2013 г. и 5,2 млрд. EUR през 2014 г. По-специално външното финансиране от ЕИБ от собствени ресурси (т.е. без да се включват инвестиционния инструмент за Африка, Карибския и Тихоокеанския басейн (АКТБ) и дейността, свързана с рисков капитал, в Средиземноморските страни) ще възлезе на 6,0 млрд. EUR през 2012 г., 5,3 млрд. EUR през 2013 г. и 4,6 млрд. EUR през 2014 г.

Естествено, регионите, обхванати от мандата, също бяха засегнати от световната криза. В държавите в процес на присъединяване, за които са предназначени около 52 % от общия размер на отпуснатите заеми в регионите, обхванати от мандата, въпреки стабилизирането на икономическия растеж на 7,5 % през 2011 г. растежът на кредитирането остана значително под нивата отпреди кризата. ЕИБ, като основен многостранен кредитор в региона, продължи да подкрепя икономически дейности чрез отпускането на съществени по размер заеми на МСП (31 % от общия размер на отпуснатите заеми) и разпределянето на значителни ресурси за инвестиции в секторите на транспорта и енергетиката.

В същото време кредитирането от ЕИБ за проекти в областта на климата се увеличи с 500 млн. EUR, като достигна 2,1 млрд. през 2011 г., което представлява 32 % от общия размер на заемите по подписани договори (21 % през 2010 г.). Финансирането беше предназначено за много от държавите с най-ниска въглеродна ефективност, например

Русия, Южна Африка и Индия. По-специално усилията бяха насочени към Азия и Латинска Америка, където заемите за проекти в тази област представляваха 78 % от общия размер на заемите по подписани договори. През 2011 г. действията в областта на климата представляват 29 % от отпуснатите заеми за държавите в процес на присъединяване и 30 % от тези за държавите в Южна Африка.

Размерът на отпуснатите заеми беше като цяло стабилен в повечето региони, обхванати от мандата, но в същото време размерът им в Средиземноморския регион рязко спадна на 965 млн. EUR от безпрецедентно високото равнище от 2,5 млрд. през 2010 г. Това се дължи на забавяне в подготовката на проектите, последвало събитията през Арабската пролет, и възникналата несигурност, както и предизвикателствата на бизнес средата. Няколко от временните администрации отложиха вземането на решения относно програмите за дългосрочни инвестиции до след провеждането на демократични избори. Освен това като част от санкциите, наложени от ЕС на Сирия, дейността на ЕИБ в страната беше временно прекратена. В този контекст Комисията прие делегиран акт през април 2012 г., който извади Сирия от списъка на допустимите за финансиране държави в рамките на мандата³. Предвид това следва да се отбележи, че ЕИБ претърпя неизпълнение по изплащането на лихвите и вноските по заемите от страна на сирийското правителство, поради което гаранцията от ЕС беше активирана за първи път през май 2012 г. с иск за приблизителната сума от 15,4 млн. EUR.

3. ОПЕРАЦИИ ПО ФИНАНСИРАНЕ

3.1. Преглед на общия размер на финансирането от ЕИБ в регионите в обхвата на решението

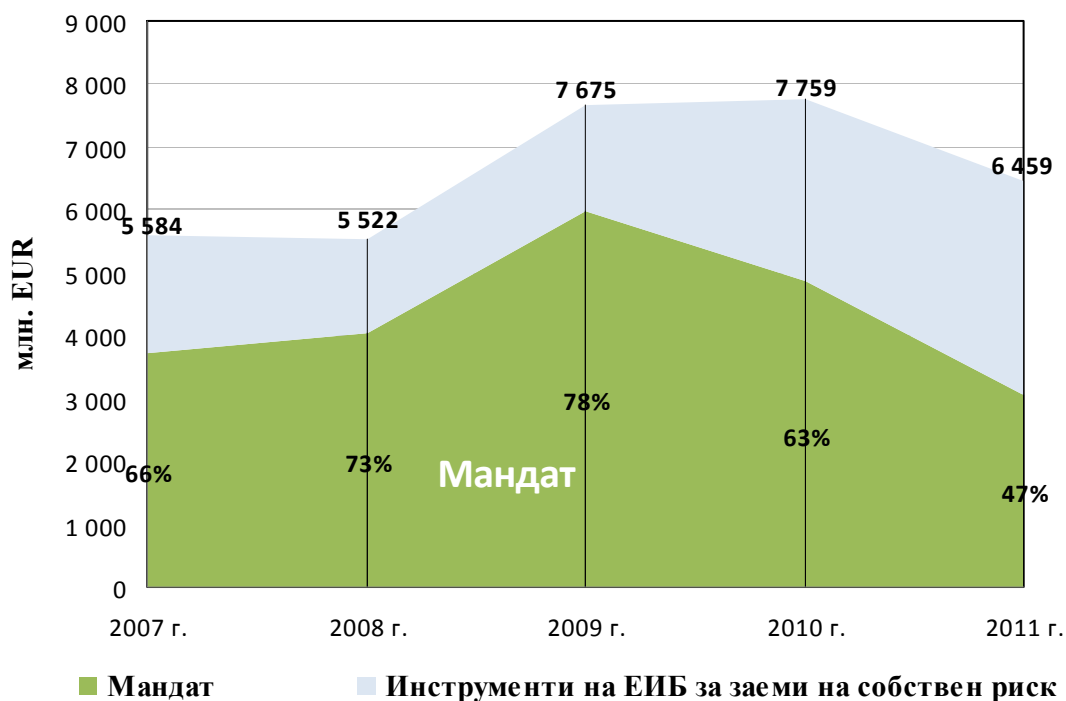
Общият размер на заемите от ЕИБ в регионите в обхвата на мандата възлезе на 6,5 млрд. EUR през 2011 г. в сравнение със 7,8 млрд. EUR през 2010 г. През 2011 г. размерът на заемите по подписани договори по линия на инструментите на ЕИБ за кредитиране на собствен риск се увеличи с 18 %, докато в същото време размерът на кредитирането в обхвата на мандата спадна с 37 %. В таблицата по-долу са представени данни за размера на финансирането от ЕИБ по линия на собствените ѝ ресурси през 2011 г. в регионите в обхвата на мандата.

³ Делегирано решение на Комисията от 8 февруари 2012 г. за изменение на приложение III към Решение № 1080/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по заеми и гаранции по заеми за проекти, осъществявани извън Съюза, и за отмяна на Решение № 633/2009/ЕО по отношение на Сирия (ОВ L 110, 24.4.2012 г., стр. 38).

Таблица 1: Общ размер на финансирането от ЕИБ в регионите в обхвата на мандата през 2011 г.

Държави, в които се провеждат операции (в млн. EUR)	Операции в рамките на мандата			Операции на ЕИБ на собствен риск	Общо
	Цялостна гаранция	Гаранция срещу политически рискове	Общо		
Държави в процес на присъединяване	998	26	1 024	2 358	3 381
Средиземноморски държави	553	373	926	39	965
Източни съседи и Русия	625	50	675	101	776
Азия и Латинска Америка	61	249	310	861	1 171
Южна Африка	115	-	115	50	165
Общо	2 352	698	3 050	3 409	6 459

През 2011 г. за 77 % от заемите по подписани договори в рамките на мандата беше предоставена цялостна гаранция, която се използва за операции за финансиране на държавно и поддържавно равнище, а за 23 % — гаранция срещу политически рискове за операции, свързани с частния сектор. Общият размер на подписаните договори по двете гаранции представлява 47 % от общото финансиране през 2011 г. в регионите, обхванати от решението, а оставащите 53 % съответстват на безпрецедентните 3,4 млрд. EUR, отпуснати от ЕИБ заеми на собствен риск без да се използва гаранцията от ЕС.

В края на 2011 г. общата сума на договорите, подписани в рамките на мандата, възлезе на 19,4 млрд. EUR или 66 % от общия таван, което като цяло отговаря на очакванията, след като са изминали пет години от началото на седемгодишния срок на мандата.

Общата сума от 10,1 млрд. EUR съответства на наличния оперативен лимит на ЕИБ в рамките на мандата. Въпреки очакваното намаляване на външната дейност на ЕИБ през 2012 г. и 2013 г., както и увеличаването на общия таван, въведен с решението, се очаква ЕИБ да достигне някои от регионалните тавани до края на 2013 г. (например в региона на държавите в процес на присъединяване), докато за други положението е по-несигурно (например в Средиземноморския регион). Следва да се отбележи, че решението въвежда възможността за гъвкавост в рамките на 10 % между регионалните тавани.

Таблица 2: Общ размер на заемите по подписани договори и изплащания в рамките на мандата на ЕИБ (2007—2011 г.)

млн. EUR	Таван	Нетна сума по договори	Нетна сума по договори като % от тавана	Изплатени суми	Нетна изплатена сума като % от нетната сума по договори
Държави в процес на присъединяване	9 048	7 622	84%	3 899	51%
Средиземноморски регион	9 700	6 559	68%	2 079	32%
Източни съседи и Русия	3 848	1 709	44%	318	19%
Азия и Латинска Америка	3 952	2 761	70%	1 690	61%
Южна Африка	936	591	63%	425	72%
Общ мандат:	27 484	19 242	70%	8 411	44%
Мандат в областта на изменението на климата (2011—2013 г.)	2 000	150	8%	150	100%
Общо за мандата:	29 484	19 392	66%	8 561	44%

От гледна точка на изплащанията към края на 2011 г. ЕИБ беше изплатила 8,5 млрд. EUR или 44 % от нетните суми по подписани договори. Нивата на изплатените суми в държавите в процес на присъединяване, Азия, Латинска Америка и Южна Африка варираха между 50—75 %, което отразява обичайния период от време между подписването на договорите за финансиране, изпълнението на проекта и съответното изплащане на сумите. Изплащането на сумите в Средиземноморските държави беше по-ниско, на ниво 32 % от нетните суми по подписани договори, което отразява последствията от Арабската пролет и временното прекратяване на операциите в Сирия. Ниските нива на изплащане на сумите — 19 % от подписаните договори в Източна Европа, Южен Кавказ и Русия, отразяват забавянето при разрешаването на институционалните проблеми в региона и факта, че договорите за над три четвърти от сумите бяха подписани през последните две години. ЕИБ очаква операциите в източните съседи и Русия да бъдат ускорени с оглед на по-широките цели, заложи в рамките на мандата за дейност на ЕИБ в региона, меморандума за разбирателство с Европейската банка за преустройство и развитие и Комисията, подписан през март 2011 г., както и използването на целева техническа помощ за по-бързо изпълнение на проектите.

Таблица 3: Годишно кредитиране в рамките на настоящия мандат 2007—2013 г.

млн. EUR	2007 г. (*)	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	Брутна сума	Прекратени договори	Нетна сума общо
Държави в процес на присъединяване	389	2 009	2 859	1 535	874	7 666	44	7 622
Средиземноморски регион	1 205	1 195	1 510	2 009	926	6 845	286	6 559
Източни съседни и Русия	-	170	233	631	675	1 709	-	1 709
Азия и Латинска Америка	305	469	1 088	643	310	2 815	53	2 761
Южна Африка	-	203	280	50	115	648	56	591
Общ мандат:	1 899	4 045	5 969	4 868	2 900	19 681	449	19 242
Мандат в областта на изменението на климата (2011—2013 г.) (**)					150	150	-	150
Общо да мандата :					3 050	19 831	449	19 392

(*) До 31 юли 2007 г. заеми се отпуснаха и в рамките на предишния мандат за периода 2000—2007 г.

(**) Операцията за 150 млн. EUR, за която е подписан договор в рамките на мандата в областта на изменението на климата през 2011 г., беше договорена в регион в процес на присъединяване.

Що се отнася до броя на проектите, през 2011 г. в рамките на мандата бяха финансирани 29 проекта в сравнение с 46 проекта през 2010 г.

През 2011 г. дейността на ЕИБ по финансиране в държавите в процес на присъединяване запази нивото си от 2010 г. в размер на 3,4 млрд. EUR, което представлява 52 % от дейността в регионите, обхванати от мандата. Отпускането на заеми в рамките на мандата се понижи до 1 млрд. EUR, докато отпускането на заеми на собствен риск по линия на предприсъединителния инструмент се увеличи с 18 %, достигайки 2,4 млрд. EUR. За да компенсират намаления оперативен лимит в рамките на мандата и все още значителните потребности в държавите в процес на присъединяване, в началото на 2011 г. Съветът на гуверньорите на ЕИБ одобри увеличение на тавана на заемите по предприсъединителния инструмент с 5,7 млрд. EUR до 2013 г.

Паралелно с рязкото намаляване на дейността в Средиземноморския регион дейността на ЕИБ по финансиране в източните съседни нарасна през 2011 г., като достигна 776 млн. EUR (от 631 млн. EUR през 2010 г.), като от тях 675 млн. EUR са в рамките на мандата, което представлява рекорден размер в региона. В Азия и Латинска Америка общото финансиране възлезе както и през 2010 г. на 1,2 млрд. EUR, като размерът на заемите в рамките на мандата се понижи до 310 млн. EUR, компенсирани от съответно увеличаване на заемите на собствен риск от страна на ЕИБ, предимно чрез инструмента за устойчивост на енергетиката и сигурност на доставките. През 2011 г. в Южна Африка бяха подписани договори за три нови заема на обща стойност 165 млн. EUR, включително първият договор за държавата на стойност 50 млн. EUR за заем на собствен риск от ЕИБ по линия на инструмента за устойчивост на енергетиката и сигурност на доставките.

3.2. Принос за осъществяване на целите на политиката на ЕС

Предназначението на операциите на ЕИБ съгласно решението е да се подкрепят съответните цели на външната политика на Съюза. Решението заменя установените преди това цели за региона по отношение на операциите с гаранция от ЕС със следните хоризонтални цели на високо равнище за всички региони, обхванати от мандата.

- (i) смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях;
- (ii) развитие на социално-икономическа инфраструктура;
- (iii) развитие на местния частен сектор, по-специално осигуряване на подкрепа за МСП.

Допълнителните основни цели обхващат приноса към общите принципи, които определят външната дейност, както са посочени в член 21 от ДЕС, и регионалната интеграция между страните партньори, която включва икономическата интеграция между държавите в процес на присъединяване, съседните на ЕС страни и Съюза. ЕИБ може да разгледа възможността за увеличаване на дейността си в подкрепа на здравеопазването и образованието, когато съществува конкретна добавена стойност.

Приложените регионални технически оперативни насоки, съвместно разработени от Комисията и ЕИБ, представляват връзката между рамката за регионалната политика на Съюза, хоризонталните цели на високо равнище в рамките на мандата и тяхното изпълнение. Тези насоки целят да гарантират, че финансирането от ЕИБ е допълващо към съответните политики, програми и инструменти на ЕС в различните региони.

Преразгледаните цели, посочени по-горе, ще представляват основата за изготвяне на докладите за новите операции от 2012 г. нататък. Независимо от това някои показатели вече могат да бъдат отчетени въз основа на дейността, извършена през 2011 г. По-специално подкрепата на ЕИБ за социално-икономическата инфраструктура възлезе на 64 % от общата дейност на ЕИБ през 2011 г. в регионите, обхванати от мандата (75 % за операции в рамките на мандата). Подкрепата за частния сектор възлезе на 55 % от общата дейност на ЕИБ в регионите, обхванати от мандата, през 2011 г. (29 % за операции в рамките на мандата), докато подкрепата за МСП чрез местни финансови посредници възлезе на 17 % от общата дейност на ЕИБ през 2011 г. в регионите, обхванати от мандата (6 % за операции в рамките на мандата).

През изминалите години ЕИБ засили дейността си по отпускане на заеми за действия в областта на климата и по-широкия си ангажимент към целта на ЕС за устойчив на климатичните изменения растеж с ниски нива на въглеродни емисии във и извън Съюза, по-специално в периода след срещата на високо равнище по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) в Копенхаген, състояла се през 2009 г. През 2011 г. нарасна размерът на подписаните заеми, свързани с действия в областта на климата, като достигна 2,08 млрд. EUR (32 % от общото финансиране от ЕИБ в съответните региони), от които 0,89 млрд. EUR в рамките на мандата (29 % от операциите в рамките на мандата), съответно от 1,6 млрд. EUR през 2010 г. (21 % от общото финансиране от ЕИБ в съответните региони).

ЕИБ прие набор от специфични за всеки сектор критерии за допустимост, с помощта на които се оценява дали проектите отговарят на целите в областта на климата. Например не всички проекти, които оказват благоприятно въздействие върху потреблението на енергия, са автоматично допустими, а само онези, които показват енергийна ефективност с 20 % по-висока от базовото равнище. Освен това, само делът на отпуснатите заеми, които съответстват на целите в областта на климата, се взема предвид. По-голямата част от дейността по отпускане на заеми за действия в областта на климата е свързана с проекти в следните две обширни области: енергия от възобновяеми източници и енергийна ефективност и устойчив транспорт.

По-подробна информация за приноса на ЕИБ за постигане на целите на политиката на ЕС съобразно решението се съдържа в работния документ на службите на Комисията.

3.3. Разпределение по сектори

В таблица 4 по-долу е представено в обобщен вид разпределението по региони и сектори на операциите на ЕИБ за 2011 г. съгласно решението.

Таблица 4: Разпределение по сектори на операциите по договори, подписани през 2011 г. (млн. EUR) в рамките на мандата

Регион	Общо	Енергетика	Транспорт	Услуги и промишленост	Водоснабдяване и канализация	Кредитни линии за МСП	Инфраструктура в здравеопазването и образованието	Селско стопанство, рибарство и горско стопанство (*)	Далекосъобщения
Държави в процес на присъединяване	1 024	-	617 60%	15 1%	55 5%	87 8%	100 10%	150 15%	-
Средиземноморски държави	926	50 5%	163 18%	421 46%	262 28%	30 3%	-	-	-
Източни съседи и Русия	675	175 26%	450 67%	-	-	50 7%	-	-	-
Азия и Латинска Америка	310	61 20%	-	149 48%	-	-	-	-	100 32%
Южна Африка	115	-	-	-	115 100%	-	-	-	-
Общо	3 050	286 9%	1 230 40%	585 20%	432 14%	167 6%	100 3%	150 5%	100 3%

*) В този раздел беше подписан договор на стойност 150 млн. EUR за операция в Турция в рамките на мандата в областта на изменението на климата

3.4. Въздействие и добавена стойност на операциите на ЕИБ

В съответствие с мандата и задължението на ЕИБ да повиши нивото на оценяването, измерването и докладването на резултатите и въздействието от нейните операции ЕИБ прие нова рамка през 2011 г., т. нар. **Рамка за измерване на резултатите**, която ще бъде приложена по отношение на операциите във всички региони, обхванати от мандата. Тази рамка ще бъде въведена постепенно през 2012 г.

В съответствие с предишните рамки новата рамка се състои от три стълба:

Стълб 1 — съгласуваност и принос към целите на политиките и приоритетите на ЕС;

Стълб 2 — качество и надеждност на проекта, както и неговите очаквани и действителни резултати;

Стълб 3 — допълнителни финансови и нефинансови аспекти към приноса на ЕИБ.

Рамката за измерване на резултатите ще подобри предварителното оценяване на проектите и капацитета на ЕИБ да докладва относно действително постигнатите резултати. В същото време това опростява изискванията за докладване от страна на заемополучателя, защото така се постига максимално съответствие с показателите за резултати, използвани от други международни финансови институции.

През 2011 г. очакваното изпълнение и въздействие на финансирането от ЕИБ продължиха да се оценяват на базата на предишните две рамки, а именно Рамката за добавена стойност в ЕС и в държавите в процес на присъединяване, както и Рамката за

оценка на икономическото и социалното въздействие във всички други региони, обхванати от мандата.

Тази оценка се извършва предварително от ЕИБ въз основа на факти и данни, събрани по време на оценяването на проектите. Рамката е разработена така, че да позволява набавянето на ценна информация и сравнителни показатели през целия жизнен цикъл на проекта, особено за целите на наблюдението и последващата оценка.

Таблица 5а: Оценка според добавената стойност на операциите, одобрени през 2011 г. в държавите в процес на присъединяване (Рамка за добавената стойност) (максимална оценка = 200).

<i>Въздействие</i>	Сълб 1	Сълб 2	Сълб 3	Средна оценка	<i>Одобрени операции</i>
Мандат	146	120	158	141	8
Предприсъединителе	139	141	155	145	23

Таблица 5б: Оценка според добавената стойност на операциите, одобрени през 2011 г. в държавите от Средиземноморския регион, източните съседи и Русия, Азия и Латинска Америка и Южна Африка (Рамка за оценка на икономическото и социалното въздействие във всички други региони)

<i>Въздействие</i>	Сълб 1	Сълб 2		Сълб 3
		Инвестиционни заеми	Заеми чрез посредник (за МСП)	
Високо	23 (72%)	13 (41%)	3 (9%)	20 (63%)
Средно	9 (28%)	11 (34%)	4 (13%)	11 (34%)
Умерено	0	1 (3%)	0	1 (3%)
Ниско	0	0	0	0
Общо	32 (100%)	25 (78%)	7 (22%)	32 (100%)

В държавите в процес на присъединяване се наблюдават малки разлики в сълб 1 и сълб 2 между операциите с гаранция от ЕС и операциите на собствен риск, като последните отразяват частично факта, че мандатът е насочен също така към проекти с относително високо ниво на несигурност и рискове, докато гаранцията от ЕС носи най-висока добавена стойност.

В другите региони, обхванати от мандата, девет операции получиха висока цялостна оценка и по трите сълба, като тези операции бяха свързани главно с проекти в областта на изменението на климата и енергията от възобновяеми и алтернативни източници.

4. СЪТРУДНИЧЕСТВО С КОМИСИЯТА

Комисията и ЕИБ си сътрудничиха активно в рамките на междинния преглед на външния мандат на ЕИБ. Обикновената законодателна процедура за приемането на решението приключи през октомври 2011 г. В новото решение се призовава за още по-тясно сътрудничество и единодействие между Комисията и ЕИБ, както и новосъздадената Европейска служба за външна дейност (ЕСВД).

След приемането на решението, през ноември 2011 г. Комисията и ЕИБ подписаха ново гаранционно споразумение и ново споразумение за възстановяванията в съответствие съответно с член 14 и 13 от решението, които замениха предишните споразумения с оглед на промените, въведени с новото решение. Комисията и ЕИБ също така изготвиха съвместно регионалните технически оперативни насоки, приложени към настоящия доклад.

През 2012 г. се очаква двете институции да актуализират меморандума за разбирателство, в който се определят редът и условията на засиленото сътрудничество, за да бъде обхваната и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), както и да се вземат предвид новите елементи, въведени през този мандат. Сътрудничеството на място също трябва да бъде засилено чрез по-широко съвместно използване на офиси от ЕИБ и делегациите на ЕС. Успоредно с това тече тясно сътрудничество за изготвянето на предложение за следващия външен мандат на ЕИБ, който обхваща периода 2014—2020 г.

ЕИБ взе участие в преразглеждането на Европейската политика за добросъседство със страните от съседните на ЕС южни и източни региони. Сътрудничеството между ЕИБ, ЕСВД и Комисията се засили през 2011 г. по-специално в контекста на координирането на реакцията на ЕС в отговор на Арабската пролет и изграждането т.нар. Партньорство за демокрация и споделен просперитет с Южното Средиземноморие. ЕИБ също така взе активно участие в специалната група на високо равнище, създадена от върховния представител/заместник-председател Аштън за допълнително оптимизиране на координацията в някои страни в региона, чиято първа среща се състоя в Тунис през септември 2011 г. ЕИБ участва също в обсъжданията на Програмата за промяна⁴ — съобщението на Комисията, което цели да увеличи въздействието на политиката на ЕС за развитие, особено по отношение на подкрепата за устойчив икономически растеж и развитието на частния сектор.

През идните няколко години ще продължи работата в горепосочените сфери на дейност, като ЕИБ ще подкрепи Комисията и ЕСВД при изпълнението на новата политика на добросъседство, както и съответните приоритети в Програмата за промяна. Сътрудничеството ще се съсредоточи и върху политиката на разширяване в подкрепа на присъединяването на Хърватия и по-нататъшните реформи в страните кандидатки и потенциални кандидатки по пътя им на интеграция в ЕС. С подкрепата на Комисията ЕИБ ще се опита да поднови операциите в Косово⁵. В този контекст следва да се отбележи, че в съответствие с член 10 на решението, което постановява, че „*Косово се представлява от Мисията на Организацията на обединените нации в Косово или от*

⁴ СОМ(2011) 637 окончателен.

⁵ Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.

администрация, определена в регионалните технически оперативни насоки“, споменатите насоки предвиждат тази администрация да бъде правителството на Косово.

Сътрудничеството в областта на секторните въпроси ще бъде засилено по-специално във връзка с действията в областта на климата и в рамката на инициативата „Устойчива енергия за всички“. В този контекст и в съответствие с член 6 от решението ЕИБ в сътрудничество с Комисията, ще разработи до края на 2012 г. стратегия за постепенното и планомерно увеличаване в рамките на мандата на дела на проектите, насърчаващи намаляването на емисиите на въглероден диоксид, и за поэтапното прекратяване на финансирането на проектите, възпрепятстващи постигането на целите на Съюза в областта на климата.

5. СЪТРУДНИЧЕСТВО С МЕЖДУНАРОДНИТЕ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

През 2011 г. съвместното финансиране с други международни финансови институции или европейски двустранни институции представляваше 56 % от общия размер на заемите по подписани договори в рамките на мандата. Въпреки че този процент се понижи след трайното увеличаване през последните четири години (с достигната най-висока стойност от 64 % през 2010 г.), той все още показва непрекъснато високо ниво на съвместно финансиране с други финансови институции. В работния документ на службите на Комисията е включен списък на съфинансираните операции по подписани договори през 2011 г. в регионите, обхванати от мандата.

Нов меморандум за разбирателство между Комисията, групата на ЕИБ и ЕБВР беше подписан през март 2011 г. Той замества и обединява предишни споразумения, обхващащи Източна Европа, Южен Кавказ, Русия и Централна Азия (от декември 2006 г.) и Турция (от януари 2009 г.). Меморандумът за разбирателство ще даде възможност за засилено стратегическо и оперативно сътрудничество. Новият меморандум за разбирателство относно сътрудничеството извън ЕС ще бъде преразгледан през 2012 г., за да се осигури възможност ЕБВР да разшири дейността си в Средиземноморския регион.

Двугодишната пилотна фаза на инициативата за „Тристранното споразумение за взаимно доверие“, подписано между ЕИБ, AFD⁶ и KfW отбеляза значителен напредък през 2011 г. в страните от съседните на ЕС източни региони и АКТЬ. Тази инициатива се стреми да повиши съвместната ефективност и ефикасност на трите институции, които за целта взаимно признават и разчитат на процедурите и стандартите, прилагани от институцията, изпълняваща водеща роля в съфинансиран проект. През 2012 г. ще бъде поставен акцент върху разработването на общи оперативни насоки.

Сътрудничеството с Групата на Световната банка продължи, включително с подписването на двустранно споразумение за сътрудничество между ЕИБ и Международната финансова корпорация с цел да се подобри сътрудничеството при финансиране на проекти за развитие на частния сектор в страни от съседния на ЕС южен регион и АКТЬ. ЕИБ също така работи съвместно с многостранни банки за развитие в контекста на инициативата за партньорство от Довил в подкрепа на устойчивия и приобщаващ растеж в отговор на Арабската пролет, както бе подчертано

⁶ Agence Française de Développement

от лидерите на Г-8 на срещата на високо равнище през май 2011 г. Освен това ЕИБ продължи участието си в различни специализирани работни групи, създадени от международните финансови институции за споделяне най-добри практики или разрешаване на конкретни проблеми.

ЕИБ е активен участник в регионалните инструменти за обединяване на заеми и безвъзмездна помощ, създадени от Комисията през последните години заедно с ЕИБ, ЕБВР, Банката за развитие към Съвета на Европа и други европейски двустранни финансови институции⁷. Освен това ЕИБ изигра ключова роля в групата на експертите, сформирана от Комисията за оценяване на създаването на „Платформа на ЕС за сътрудничество и развитие“.

Комисията в сътрудничество с ЕИБ и други многостранни и двустранни европейски финансови институции започна обсъждания относно новите финансови инструменти в подкрепа на външната политика за периода на следващата многогодишна финансова рамка. Използването в много по-голяма степен на иновационни финансови инструменти следва да даде възможност по-висок дял от отпуснатите от ЕС безвъзмездни средства да бъдат съчетани със заеми или използвани в капиталови инструменти или инструменти за поделяне на риска, така че да се мобилизира допълнително финансиране, особено от инвеститори от частния сектор с цел да се отговори на инвестиционните потребности на държавите партньори. Използването на иновационни финансови инструменти във външните политики следва да бъде подкрепено по линия на бъдещата платформа с оглед повишаване на ефективността и ефикасността на външното финансиране от ЕС.

⁷

Напр. инвестиционната рамка за Западните Балкани, механизма за инвестиции по линия на добросъседството, механизма за инвестиции в Централна Азия и доверителния фонд за инфраструктура ЕС—Африка.